

Nr 178.

Av herr **Bärg, Johan**, och herr **Löfgren**, *angående revision av gällande bestämmelser rörande beivran av upprepade förseelser mot alkohollagstiftningen.*

I 18 § av 1925 års förordning om försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker stadgas, att »den, som under tid, då han är ställd under tilltal för förseelse mot denna förordning, fortsätter samma förseelse, skall, när han därtill varder lagligen förvunnen, för varje gång stämning därför utfärdats och delgivits, dömas till de böter, som äro stadgade för sådan förseelse».

En likalydande föreskrift återfinnes i 34 § av 1919 års pilsnerdricksförordning. Principen återfinnes för övrigt även i 1937 års rusdrycksförsäljningsförordning 7 kap. 14 §.

Nämnda stadganden i de båda första förordningarna innebära alltså, att om innehavare av ett kafé gör sig skyldig till förseelse mot förordningarna, så kan och skall han straffas för varje förseelse för sig. Denna föreskrift har visat sig vara ett värdefullt vapen i polismyndigheternas tjänst, då det gällt att beivra upprepade förseelser. I vår huvudstad begagnade sig polismakten sålunda av utvägen med undan för undan förnyade åtal för att få slut på det s. k. nattklubbsseländet. Därigenom har polisen kunnat pressa icke laglydiga kaféinnehavare till att antingen stänga sina kaféer eller eljest sköta dem i enlighet med givna bestämmelser.

Tyvär har det emellertid visat sig, att för flera förseelser åtalade kaféinnehavare numera kunna åberopa och få domstolsmyndigheterna att istället tillämpa ett annat för sig fördelaktigare lagrum, nämligen strafflagens 4:de kap. 1 §.

Denna paragraf reviderades väsentligt och fick sin nuvarande lydelse genom en lag av den 3 juni 1938. I paragrafen ifråga stadgas nu följande: »Skall någon dömas för flera brott, varde gemensamt straff ådömt, evad brotten begåtts genom samma handling eller genom skilda handlingar. För brott som finnes förskylla böter må dock bötesstraffet ådömas jämte straff för övriga brott, om särskilda skäl därtill föranleda».

I detta lagrum hävdas alltså inte principen: skilda brottshandlingar — skilda straff, utan tvärtom grundsatsen: för olika brottshandlingar sammanlagt straff.

En flera gånger felande kaféidkare slipper mycket lindrigare undan när strafflagsparagrafens nya lydelse blir bestämmande för domstolarnas utslag.

Formellt sett är det helt visst riktigt, att domstolarna döma på det sätt som de nu göra. I övergångsbestämmelserna till lagen av den 3 juni 1938, införda i lagboken under 8 § av strafflagens 4 kap., stadgas nämligen bl. a., att genom 1938 års lag upphäves vad som i annan lag eller författning finnes däremot stridande.

Vi anse, att samtliga de nämnda lagrummen böra överses och revideras till större samstämmighet och med beaktande av olika myndigheters erfarenheter på området.

Ifråga om kaféerna bör skapas säker möjlighet för myndigheterna att stänga en otillåten kaféörelse och ett vanskött kafé.

Alldeles oavsett det reella behovet av att på alkohollagstiftningens område kunna som förr få upprepade förseelser bestraffade mera var för sig, så synes oss den nuvarande situationen ifråga om lagrummens avfattning vara otillfredsställande. Den lekman, som nu läser ovannämnda paragrafer i kafé-, pilsner- och rusdrycksförsäljningsförordningarna (och dessa finnas utgivna i icke kommenterade editioner), får där lära sig, att man tillämpar principen: flera åtal flera straff. I en helt annan lag, strafflagen, och i ett kapitel, som folk i allmänhet säkerligen mest betraktar som ett domstolsjuristernas särskilda gebit, upphävas bl. a. de förutnämnda lagrummen i de tre förordningarna. Det förefaller riktigt, att man i sådant fall ändrade även avfattningen av själva dessa lagrum.

Vi tro emellertid som sagt, att en samvetsgrann omprövning skall utvisa, att lagrummen ifråga tvärtom böra återfå giltighet i enlighet med sin lydelse.

Med åberopande av vad vi sålunda påpekat få vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om utredning rörande behovet av revision av nu förefintliga stadganden angående beivran av upprepade förseelser mot alkohollagstiftningen samt mot förordningen om försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker.

Stockholm den 24 januari 1942.

A. J. Bärq.

Axel Löfgren.